

Sygn. akt III AUa 1090/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda
Sędziowie:	SA Krystyna Smaga SA Marcjanna Górską (spr.)
Protokolant: st. prot. sądowy Krzysztof Wiater	

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2013 r. w Lublinie

sprawy A. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy A. W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 25 października 2012 r. sygn. akt VI U 923/12

I. uchyla zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Radomiu oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. i przekazuje sprawę temu organowi do ponownego rozpoznania;

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. na rzecz A. W. kwotę 30 (trzydzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III AUa 1090/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 czerwca 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. przyznał A. W. emeryturę od dnia 1 marca 2012 roku przyjmując jako podstawę wymiaru podstawę wcześniej przyznanej emerytury zaś część socjalną świadczenia ustalił z zastosowaniem kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 marca 2011 roku, t.j. w dniu nabycia prawa do emerytury w wysokości 2.974,69 zł.

W odwołaniu od tej decyzji wnioskodawca A. W. domagał się zmiany decyzji i ponownego wyliczenia emerytury z zastosowaniem kwoty bazowej 2822,66 zł obowiązującej na dzień 1 października 2011 roku tj. na dzień rozwiązania stosunku pracy do całości świadczenia.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł, że zaskarżoną decyzją przyznane zostało wnioskodawcy prawo do emerytury na podstawie art. 27 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, po osiągnięciu przez wnioskodawcę 65 lat i przepracowaniu 30 miesięcy po przyznaniu świadczenia. Podstawa wymiaru przyjęta została z poprzednio ustalonego świadczenia, przy czym zgodnie z art. 53 ust. 3-5 tej ustawy przyjęto 24% kwoty bazowej obowiązującej w dniu nabycia prawa po ukończeniu 65 roku życia.

Wyrokiem z dnia 25 października 2012 roku Sąd Okręgowy w Radomiu oddalił powyższe odwołanie.

Sąd ustalił, że wnioskodawca A. W. urodzony (...) był uprawniony do emerytury od dnia 1 czerwca 2008 roku. Podstawę wymiaru świadczenia ustalono z 10 lat kalendarzowych, t.j. z lat 1995-2004. Wskaźnik wwpw w wysokości 322,61% został ograniczony do 250%. Do ustalenia wysokości emerytury uwzględniono kwotę bazową obowiązującą w dniu nabycia prawa w wysokości 2275,37 zł. Wypłatę emerytury zawieszono z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia, które trwało do 30 września 2011 roku.

W dniu 3 października 2011 roku ubezpieczony złożył wniosek o doliczenie do stażu pracy okresu zatrudnienia do 1 października 2011 roku oraz podjęcie wypłaty świadczenia. Decyzją z dnia 25 października 2011 roku uwzględniono w wymiarze świadczenia okres zatrudnienia od 30 maja 2008 roku do 30 września 2011 roku i podjęto wypłatę emerytury od 1 października 2011 roku. W dniu 6 marca 2012 roku A. W. złożył wniosek o ponowne ustalenie emerytury rozpoznany zaskarżoną decyzją.

Sąd pokreślił, że wnioskodawca domagał się zastosowania nowej kwoty bazowej do całości świadczenia w wysokości obowiązującej w dniu podjęcia wypłaty emerytury tj. 1 października 2011 roku.

Dokonując oceny zaistniałej sytuacji faktycznej, Sąd pierwszej instancji podniósł, że zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS, podstawę wymiaru emerytury dla osoby, która wcześniej miała ustalone prawo do emerytury stanowi podstawa wymiaru poprzedniej emerytury w wysokości uwzględniającej rewaloryzację oraz wszystkie kolejne waloryzacje przypadające w okresie następującym po ustaleniu emerytury. Do obliczenia emerytury zwykłej po wcześniejszej nie ma zastosowania przepis art. 21 ust. 1 pkt 2, czyli nie jest możliwe ustalenie podstawy wymiaru nowej (powszechnej) emerytury na nowo w myśl art. 15. Wynika to z odniesienia reguły ustalania podstawy wymiaru nowej emerytury tylko do przepisu art. 21 ust. 1 pkt 1, czyli do podstawy wymiaru poprzedniej emerytury. Brak jest zatem, zdaniem Sądu, podstawy prawnej, która pozwalałaby przyjąć nową kwotę bazową do obliczenia podstawy wymiaru nowej (kolejnej) emerytury. Sąd zaznaczył, że uzyskanie pierwszej emerytury łączy się z zastosowaniem określonej kwoty bazowej do ustalenia jej podstawy wymiaru i dalej emerytura powiązana jest z tą podstawą wymiaru emerytury. Podstawy tej nie zmienia przepis art. 53, w oparciu o który oblicza się później ustalaną emeryturę. Przepisy ust. 3 i 4 nie dotyczą zmiany kwoty bazowej w podstawie wymiaru emerytury. Przepis art. 53 ust. 4 wymaga tylko zmiany kwoty bazowej w części socjalnej emerytury, gdy zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 53 ust. 3 i 4 w związku z ust. 1 pkt 1).

Na poparcie swojego stanowiska Sąd Okręgowy powołał pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w wyroku z dnia 10 sierpnia 2010 r. (I UK 21/10 LEX nr 653660), iż kwotę bazową obowiązującą w dacie złożenia wniosku o emeryturę na podstawie art. 27 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych przez osobę mającą ustalone prawo do wcześniejszej emerytury, która podlegała co najmniej trzydziści miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, uwzględnia się tylko do obliczenia części socjalnej później ustalonej emerytury (art. 53 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 tej ustawy). W tej sytuacji, zdaniem Sądu Okręgowego, niezasadne jest roszczenie wnioskodawcy o przeliczenie całego świadczenia według nowej kwoty bazowej.

Brak jest również, w ocenie Sądu, podstaw do wyliczenia świadczenia według kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 października 2011 roku, bowiem w tej dacie nastąpiło podjęcie wypłaty zawieszonoego świadczenia zgodnie z wnioskiem ubezpieczonego. Natomiast wniosek o emeryturę po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego A. W. złożył w dniu 6 marca 2012 roku, a zatem zasadnie organ rentowy uwzględnił do wyliczenia części socjalnej świadczenia kwotę bazową obowiązującą w dacie złożenia tego wniosku.

Z tych względów i na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc Sąd Okręgowy oddalił odwołanie uznając decyzję organu rentowego za zgodną z prawem.

Apelację od tego wyroku złożył wnioskodawca A. W.. Zaskarżając wyrok w całości zarzucił mu naruszenie prawa materialnego, tj. art. 15 i 53 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 w związku z art. 53 ust. 4 i w związku z art. 54a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez nieuwzględnienie prawa wnioskodawcy do wyliczenia należnej mu w dniu 1 października 2011 roku emerytury w związku z jej „odwieszeniem” przy zastosowaniu kwoty bazowej obowiązującej na dzień 1 października 2011 roku zarówno do części stażowej jak i do części socjalnej.

W piśmie z dnia 11 lutego 2013 roku wnioskodawca dodatkowo zarzucił naruszenie art. 110 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja jest zasadna w sposób skutkujący uchyleciem zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania organowi rentowemu.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawy poza sporem jest, że wnioskodawca był uprawniony do emerytury w obniżonym wieku od dnia 1 czerwca 2008 roku. Wypłata przedmiotowego świadczenia wnioskodawcy została zawieszona z uwagi na kontynuowanie przez niego zatrudnienia. Od dnia 1 października 2011 roku podjęto wypłatę emerytury w uwzględnieniu wniosku ubezpieczonego.

W dniu 6 marca 2012 roku A. W. złożył wniosek „o ponowne ustalenie emerytury” a następnie przedstawił zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za rok 2000 i za lata 2008-2011 wystawione 14 i 7 maja 2012 roku (brak daty wpływu do organu rentowego). W rozpoznaniu przedmiotowego wniosku organ rentowy w dniu 29 maja 2012 roku wydał decyzję, którą to przeliczył emeryturę wnioskodawcy w ten sposób, że do ustalenia podstawy wymiaru uwzględnił wynagrodzenie za rok 2000, którego wcześniej brakowało. Ustalony wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wzrósł do 346,34 % (wcześniej 322,61 %), z tym że został ograniczony do 250 %.

Podstawę wymiaru i część socjalną emerytury wyliczono z zastosowaniem kwoty bazowej wynoszącej 2.275,37 zł. Jednocześnie w tej decyzji organ rentowy zawarł informację, że przeliczenie podstawy wymiaru świadczenia z uwzględnieniem wynagrodzeń osiągniętych w latach 2008 – 2011 jest dla wnioskodawcy niekorzystne.

W dniu 4 czerwca 2012 roku pozwany w wyniku rozpoznania tego samego wniosku z dnia 6 marca 2012 roku wydał drugą decyzję, skarżoną w niniejszej sprawie.

Analiza powyższych okoliczności faktycznych, w ocenie Sądu Apelacyjnego, wskazuje, że rozpoznanie wniosku A. W. z dnia 6 marca 2012 roku nie było prawidłowe. Jak wynika bowiem z jego treści, A. W. wskazał, że domaga się ponownego ustalenia emerytury od zwaloryzowanej podstawy wymiaru dotychczasowego świadczenia podając, że ma udowodnione 30 miesięcy ubezpieczenia po przyznaniu świadczenia. Określenie w taki sposób żądania wniosku nastąpiło poprzez zakreślenie odpowiedzi „tak” w gotowym druku zawierającym propozycje kilku tytułów ponownego przeliczenia emerytury.

Uwzględniając fakt, że do wniosku, ubezpieczony dołączył dokumenty płacowe z lat 2008-2011, a więc z okresu po przyznaniu emerytury, żądanie wnioskodawcy należało potraktować jako wniosek o ponowne ustalenie wysokości

świadczenia według zasad określonych w art. 110 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jak przyjął to organ rentowy wyliczając wskaźnik wysokości podstawy wymiaru z lat 1990 – 2011.

Pomimo prawidłowej interpretacji wniosku, organ rentowy nie wydał jednak decyzji w tym zakresie. Samo bowiem ustalenie wysokości emerytury na podstawie art. 53 omawianej ustawy nie stanowi rozpoznania wniosku o ponowne ustalenie wysokości emerytury od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem wynagrodzenia osiągniętego po przyznaniu świadczenia. Fakt ten powoduje konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającej go decyzji organu rentowego i przekazanie sprawy temu organowi do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę ponownie organ rentowy mając na uwadze przedstawione wyżej okoliczności faktyczne oraz treść art. 110 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wyda stosowną decyzję. Pozwany zwróci uwagę na treść ust. 2 tego przepisu, zgodnie z którym warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130 %.

Dodatkowo nadmienić należy, że fakt podjęcia wypłaty zawieszony emerytury sam w sobie nie stanowi przeszkody do ponownego obliczenia podstawy wymiaru. Jednoznaczny pogląd w omawianej materii wyraził Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 9 grudnia 2004 roku, II UZP 11/04 (LEX nr 134737) stwierdzając, że „ubezpieczony, który we wniosku o podjęcie wypłaty emerytury zawieszony nieprzerwanie od dnia ustalenia prawa do niej nie zgłosił wniosku o ponowne obliczenie podstawy tego świadczenia - stosownie do art. 110 ust. 1 w związku z ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.) - zachowuje prawo do ponownego obliczenia podstawy wymiaru emerytury”.

Mając powyższe względy na uwadze i z mocy art. 477^{14a} k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.